

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Sžfk/1/2018
Identifikačné číslo spisu: 1017200701
Dátum vydania rozhodnutia: 11.09.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Nora Halmová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1017200701.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Trnavská univerzita v Trnave, Hornopotočná 23, Trnava, právne zastúpený: MAPLE & FISH s.r.o., Dunajská 15/A, Bratislava, IČO: 36 718 432, proti žalovaným: 1./ Výskumná agentúra, Sliačska 1 Bratislava, 2./ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/S06 zo dňa 27. februára 2017, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/O07 zo dňa 28. februára 2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120058/Z07 zo dňa 27. februára 2017, o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/94/2017-225 zo dňa 21. septembra 2017 a 1S/216/2017-225 zo dňa 21. septembra 2017, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti z a m i e t a.

II. Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť proti právoplatnému uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S/94/2017-225 zo dňa 21. septembra 2017 a 1S/216/2017-225 zo dňa 21. septembra 2017 z a m i e t a.

III. Účastníkom právo na náhradu trov kasačného konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1.

1.1 Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) napadnutým uznesením odmietol žalobu podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) o preskúmanie zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/S06 zo dňa 27.02.2017 a č. N21501333/O07 zo dňa 28.02.2017 (ďalej len „Správa“) a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120058/Z07 zo dňa 27.02.2017 (ďalej len „Žiadosť“) k projektu ITMS 26250120058 „Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry Trnavskej univerzity“, na financovanie ktorého uzavrel žalobca dňa

18.10.2012 ako prijímateľ so žalovaným 2./ v zastúpení žalovaného 1./ ako poskytovateľom Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj len „NFP“) na realizáciu aktivít projektu.

1.2 Poukázal, že v systéme správneho súdnictva je právo na prístup k súdnemu preskúmaniu právoplatného rozhodnutia orgánu verejnej správy na základe žaloby determinované princípom generálnej klauzuly s negatívnou enumeráciou, z ktorého vyplýva, že sudy v zásade preskúmajú všetky rozhodnutia alebo opatrenia orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté, okrem tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje (§ 7 SSP).

1.3 Podľa názoru správneho súdu administratívnu kontrolu postupu zadávania zákazky na poskytnutie služby po uzavretí zmluvy na predmet zákazky nemožno považovať za rozhodovací proces vo verejnej správe a výsledné materiály z vykonanej kontroly za rozhodnutia vydané v takomto konaní, keďže kontrolou sa len zisťuje súlad postupu kontrolovaného s ustanoveniami Zákona o verejnom obstarávaní.

1.4 Ďalej mal za to, že výsledné materiály z vykonanej kontroly a postup pri ich vypracovaní nepodliehajú súdnemu prieskumu v rámci úpravy správneho súdnictva v Správnom súdnom poriadku, keďže nie sú rozhodnutím správneho orgánu v zmysle SSP. Kontrola postupu zadávania zákazky predstavuje jednu z dohľadových kompetencií žalovaného.

1.5 Správny súd v súlade s právnym názorom vysloveným v rozsudku NS SR sp. zn. 5Sžf/26/2012 zo dňa 29.11.2012 a sp. zn. 4Sžf/56/2015 zo dňa 08.06.2016 dospel k názoru, že Správa a Žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože o sebe nepredstavujú zásah do práva, právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. Správu o výsledku kontroly je možné považovať podľa názoru súdu len za akýsi výstup kontroly, ktorý sa nemohol nijako dotknúť právneho postavenia žalobcu a spôsobiť mu ujmu na jeho právach. Preto súdnemu prieskumu v správnom súdnictve nepodlieha.

1.6 Poukázal, že je nesporné, že v správe absentuje právne vynútiteľný výrok o povinnosti vrátiť finančné prostriedky. Skutočnosť, že došlo k finančnému vyčísleniu nezrovnalosti a jeho popisu samo o sebe ešte nezakladá povinnosť u žalobcu vrátiť finančné prostriedky. Správou ani Žiadosťou nebol žalobca zviazaný k vráteniu finančných prostriedkov, ide len o písomnosť s informatívnym charakterom. Z obsahu administratívneho spisu je okrem iného nesporné, že ku dňu podania žaloby nedošlo k vydaniu právoplatného rozhodnutia, resp. správneho rozhodnutia o vrátení finančných prostriedkov.

1.7 S ohľadom na uvedený záver sa správny súd nezaoberal námietkami žalobcu o nezákonnosti kontrolných zistení uvedených v Správe, pretože tieto je možné preskúmať až v prípadných neskorších štádiách procesu vyvodzovania dôsledkov zo zistených porušení zákona v postupe verejného obstarávateľa, ak boli, resp. budú na základe Správy vydané rozhodnutia s priamym dopadom na právne postavenie žalobcu.

1.8 Na základe vyššie uvedených skutočností konštatoval, že neboli naplnené všetky podmienky na preskúmanie rozhodnutia v rámci správneho súdnictva a preto Krajský súd v Bratislave s poukazom na § 98 ods. 1 písm. g/ SSP žalobu vrátane návrhu žalobcu o priznanie odkladného účinku žalobe o preskúmanie zákonnosti Správ o zistenej nezrovnalosti a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov napadnutého rozhodnutia odmietol.

1.9 O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 170 písm. a/ SSP tak, že žiadnemu účastníkovi konania súd náhradu trov konania nepriznal.

2.

2.1 Proti tomuto uzneseniu podal žalobca (ďalej aj „kasačný sťažovateľ“ alebo „sťažovateľ“) v zákonom ustanovenej lehote kasačnú sťažnosť, v ktorej navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „kasačný súd“) zrušil napadnuté uznesenie krajského súdu a vec mu vrátil na nové konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1, písm. g/ SSP) a z dôvodu, že krajský súd nesprávnym úradným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 440 ods. 1 písm. f/ SSP). Zároveň požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti.

2.2 Sťažovateľ v podanej kasačnej sťažnosti uviedol, že krajský súd nesprávne právne posúdil vec, keď žalobu odmietol s odôvodnením, že smeruje proti aktu orgánu verejnej správy v administratívnom konaní, ktorý nemohol mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu. Podľa názoru žalobcu žalovaný 1./ a žalovaný 2./ nemajú v predmetnej veci ustálený názor, či žalovaný postupoval v súlade s ustanovením § 27a ods. 4 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva (ďalej len „zákon o pomoci a podpore“) alebo ako zmluvná strana Zmluvy o poskytnutí nenávratného finančného príspevku. Podľa žalobcu je neprípustné, aby žalovaný 1./, ktorý koná z poverenia žalovaného 2./ a žalovaný 2./ mali tak diametrálne odlišný názor na postup pri vyhotovení a predložení správy a žiadosti a to najmä z dôvodu, že ide o postup verejného orgánu a postupy v odlišnej miere zasahujú do subjektívnych práv žalobcu.

2.3 Mal za to, že správa a žiadosť sú rozhodnutím sui generis majúce povahu správneho rozhodnutia, ktoré zasahuje do subjektívnych práv žalobcu, keďže mu ukladá povinnosť zaplatiť istinu vo výške 516.080,74 €, a proti ktorému nie je možné podať riadny opravný prostriedok. Podľa žalobcu krajský súd opomenul tú skutočnosť, že ak by žalobca nepodal voči správe a žiadosti žalobu a súčasne by neuhradil sumu uvedenú vyššie v tomto vyjadrení, tak by mu v zmysle ustanovenia § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore reálne hrozilo navýšenie sumy uvedenej v žiadosti na jeden a pol násobok tejto sumy. Z uvedených dôvodov je správa a žiadosť rozhodnutím, ktoré musí byť preskúmateľné na vecne a miestne príslušnom súde Slovenskej republiky, v opačnom prípade dochádza k porušeniu práv žalobcu garantovaných ústavou a zákonmi Slovenskej republiky a Európskej únie domáhať sa ochrany svojich práv pred súdom.

2.4 Sťažovateľ v zmysle ustanovenia § 180 ods. 1 SSP poukázal na osobitný právny predpis, zákon o pomoci a podpore, ktorý neupravuje žiadne riadne opravné prostriedky, ktorými by sa mohol voči správe a žiadosti brániť. Z tohto dôvodu, ako i z dôvodu právnej istoty a skutočnosti, že neuhradením istiny vo výške 546.080,74 € v lehote uvedenej v žiadosti hrozí sťažovateľovi v zmysle ustanovenia § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore navýšenie sumy na jeden a pol násobok, najviac však 100% poskytnutého príspevku alebo jeho časti na predmet zákazky, sa žalobca domáha ochrany svojich subjektívnych práv súdnou cestou.

2.5 Napádané uznesenie správneho súdu je podľa sťažovateľa v rozpore s predchádzajúcou judikatúrou krajského súdu, ako i s judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v zmysle ktorej správa v spojení so žiadosťou je spôsobilým predmetom prieskumu v správnom súdnictve a zasahuje do práv a oprávnených záujmov žalobcu.

2.6 Ďalej mal za to, že krajský súd rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia predmetnej právnej veci a to tak, že žalobu odmietol podľa ustanovenia § 98 ods. 1 písm. g/ SSP, čím zároveň znemožnil sťažovateľovi, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, pričom poukázal na konštantnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces (sp. zn. III. ÚS 7/08, sp. zn. IV. ÚS 1/02 z 26. septembra 2002, sp. zn. I. ÚS 119/07, sp. zn. IV. ÚS 110/09 z 2. apríla 2009, sp. zn. IV. ÚS 115/03 z 3. júla 2003).

2.7 K návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že sú splnené obe zákonné podmienky a síce hrozba závažnej ujmy a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s

verejným záujmom. Podľa názoru sťažovateľa práve nepriznaním odkladného účinku kasačnej sťažnosti by došlo k porušeniu verejného záujmu, keďže viac ako 8.140 študentov študujúcich na Žilinskej univerzite v Žiline by bolo nútených prerušiť svoje štúdium v dôsledku likvidačného finančného dopadu ďalšieho vymáhania korekcií voči sťažovateľke.

3.

3.1 Žalovaný 1./ sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v písomnom vyjadrení zo dňa 11.12.2017, v ktorom uviedol, že krajský súd rozhodol správne a zákonne, svoje rozhodnutie dostatočne odôvodnil a preto navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol s tým, že mu prizná náhradu trov kasačného konania.

3.2 K tvrdeniu žalobcu o údajnej nekompatibilite názorov žalovaného 1./ a žalovaného 2./ žalovaný 1./ uviedol, že zákon o pomoci a podpore v ustanovení § 27a žiadnym spôsobom nedefinuje a nekonkretizuje spôsob a podobu náležitého vyzvania prijímateľa na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti v prípade, ak zistí porušenie pravidiel a postupov verejného obstarávania. Žalovaný 1./ skonštatoval, že konajúci súd sa riadne vysporiadal s predmetnou otázkou, posúdil napadnutú správu a žiadosť ako výzvu podľa § 27a ods. 4 zákona o pomoci a podpore.

3.3 Žalovaný 1./ zároveň zdôraznil, že na to, aby vzniknutá nezrovnalosť mohla byť vymáhaná, nevyhnutne musí byť prijímateľovi zaslaná výzva na vrátenie poskytnutého príspevku alebo jeho časti. V prípade, ak by takáto výzva nebola zaslaná, nebolo by možné vymáhať predmetnú nezrovnalosť podľa postupu uvedeného v § 27a zákona o pomoci a podpore. Žalovaný 1./ mal za to, že aj keby žalovaný 2./ žalobcovi zaslal výzvu v zmysle § 27a ods. 1, resp. 4 zákona o pomoci a podpore žalobcovi podľa vyššie uvedeného postupu žalobca, by podal žalobu aj voči predmetnej výzve žalovaného 2./. Týmto postupom by podľa žalovaného 1./ nielenže boli neustále napádané obligatórne procesné postupy žalovaného 1./ a žalovaného 2./, ktorí konajú len v zmysle ustanovení zákona o pomoci a podpore a ktorí žiadosťou žiadnym spôsobom nezasahujú do práv a právom chránených záujmov žalobcu, ale dokonca by sa stala predmetná nezrovnalosť nevymáhateľná, nakoľko by neboli splnené základné náležitosti na začatie správneho konania.

3.4 Žalovaný 1./ zároveň poukázal na skutočnosť, že v prípade ak žalovaný 2./ začne správne konanie, žalobca bude riadne upovedomený o začatí tohto konania a bude vyzvaný na vyjadrenie pred vydaním rozhodnutia podľa § 27a ods. 3, 5, 7 zákona o pomoci a podpore a bude mať k dispozícii taktiež všetky opravné prostriedky dostupné v rámci správneho konania. Z uvedeného podľa žalovaného 1./ vyplýva, že napadnutá správa a žiadosť majú len predbežný charakter a nemôžu zasahovať do práv a právom chránených záujmov, nakoľko tento zásah spôsobí až rozhodnutie podľa § 27a ods. 3, 5, 7 zákona o pomoci a podpore.

3.5 Ďalej uviedol, že správa neviaže prijímateľa k vráteniu finančných prostriedkov, ale len obsahuje kľúčové a dôležité informácie pre monitorovanie vývoja nezrovnalosti a ich riešenie, ktoré sa povinne predkladajú príslušným orgánom Európskej únie. Už zo samotného názvu a obsahových náležitostí vymedzených v § 26 ods. 10 zákona o pomoci a podpore je preukázateľné, že ide o dokument, ktorý má informačný charakter, nie je právne vynútiteľný, a je v nej nezrovnalosť iba zdokumentovaná.

3.6 Žalovaný 1./ vystavením správy a žiadosti konal v zmysle zákona o pomoci a podpore a ostatných záväzných právnych predpisov Slovenskej republiky a Európskej Únie, upravujúcich čerpanie prostriedkov z Európskych štrukturálnych a investičných fondov, a teda si plnil svoje zákonné povinnosti.

3.7 K správe ako podkladu, ktorý má predbežnú povahu žalovaný 1./ poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Sžf/56/2015 z 8. júna 2016. Taktiež uviedol, že ani nie je oprávnený rozhodovať o uložení povinnosti žalobcovi na vrátenie finančných prostriedkov. Povinnosť vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve môže uložiť iba žalovaný 2./ vydaním rozhodnutia a až toto

rozhodnutie môže byť následne preskúmané, či nezasiahlo do práv žalobcu.

3.8 Žalovaný 1./ taktiež poukázal na skutočnosť, že rozhodnutia súdov, na ktoré žalobca poukazuje vo svojej kasačnej sťažnosti, buď nie je možné aplikovať na predmetný spor, alebo sú už prekonané neskoršou rozhodovacou činnosťou súdov.

3.9 K odkladu vykonateľnosti správy spolu so žiadosťou žalovaný 1./ uviedol, že žalobca nepreukázal, že by korekciou vo výške 516.080,74 € v spojení s ďalšími korekčiami, ktoré boli žalobcovi uložené, resp. žiadosťou hrozila závažná ujma. Podľa žalovaného 1./ nie je prípustné rozhodovať o odklade vykonateľnosti aj v prípade, keď sa síce skúma zákonnosť rozhodnutia správneho orgánu, ale toto rozhodnutie nezakladá možnosť exekučného (civilného alebo správneho) vynútenia uloženej povinnosti alebo priamo nezakladá právo, ktoré vykonáva vo svoj prospech sám účastník správneho konania, nakoľko nie sú materiálne vykonateľné. Žalovaný 1./ žiadal kasačný súd, aby nepriznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok v zmysle § 447 SSP.

4.

4.1 Žalovaný 2./ sa ku kasačnej sťažnosti vyjadril v písomnom vyjadrení zo dňa 04.12.2017, v ktorom navrhol, aby kasačný súd kasačnú sťažnosť zamietol, nakoľko napadnuté uznesenie krajského súdu považuje za vecne správne. Podľa názoru žalovaného 2./ krajský súd sa v predmetnom rozhodnutí vysporiadal s otázkou charakteru žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov a vyhodnotil ju ako výzvu vydanú v súlade so zákonom o pomoci a podpore.

4.2 Podľa názoru žalovaného 2./ správa ani žiadosť nie sú preskúmateľné správnym súdom, pretože v tejto fáze riešenia nezrovnalosti nemôžu reálne zasiahnuť do práv a oprávnených záujmov žalobcu a ani spôsobiť ujmu na jeho subjektívnych právach, právne postavenie žalobcu sa v ich dôsledku nemení a napadnuté rozhodnutia slúžia len ako podklad pre ďalšie konanie žalovaných.

4.3 Žalovaný 2./ konštatoval, že podanie žaloby o preskúmanie zákonnosti v čase vypracovania a odoslania správy je predčasné, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov. Až na základe právoplatného rozhodnutia vydaného v správnom konaní podľa § 27a ods. 5 zákona o podpore a pomoci bude žalobca povinný vrátiť finančné prostriedky v lehote uloženej v tomto rozhodnutí.

4.4 K žiadosti žalobcu o priznanie odkladného účinku kasačnej žaloby uviedol, že v tomto prípade nie sú splnené podmienky vzniku závažnej ujmy, pretože okamžitý výkon rozhodnutí nie je možný. Dôsledkom výkonu napadnutých rozhodnutí je len začatie správneho konania, ktoré v čase podania žaloby začaté nebolo, proti správnomu rozhodnutiu môže žalobca podať riadny opravný prostriedok a toto právoplatné rozhodnutie môže byť aj preskúmané aj v rámci správneho súdnictva.

5.

5.1 Najvyšší súd Slovenskej republiky konajúci ako kasačný súd v zmysle § 438 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) preskúmal napadnuté uznesenie ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v medziach dôvodov podanej kasačnej sťažnosti (§ 440 SSP), kasačnú sťažnosť prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 455 SSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 137 ods. 2 a 3 SSP).

5.2 Najvyšší súd z predloženého spisového materiálu krajského súdu zistil, že žalobca sa žalobou podanou na krajskom súde dňa 05.05.2017 domáhal preskúmania zákonnosti Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/S06 zo dňa 27.02.2017, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/O07 zo dňa 28.02.2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120058/Z07 zo dňa 27.02.2017.

5.3 V prejednávanej veci uzatvoril žalobca dňa 18.10.2012 so žalovaným 1./ Zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku č. 054/2012/5.1//OPVáV na projekt s názvom „Skvalitnenie a dobudovanie infraštruktúry Trnavskej univerzity“ s označením ITMS 26250120058. Žalobca, ako verejný obstarávateľ, uverejnil dňa 12.06.2013 Oznámenie o začatí rokovacieho konania bez zverejnenia č. 118 - 2013 - IBP na predmet zákazky s názvom „Novostavba Študentského domova Trnavskej univerzity“, ktorý bol financovaný z fondov EÚ.

5.4 Na základe Oznámenia VO uzatvoril žalobca Dodatok č. 8 k zmluve o dielo č. 1/Z/05 s víťazným uchádzačom Chemkostav, a. s. Michalovce- zhotoviteľom.

5.5 Žalobca uverejnil Oznámenie o výsledku verejného obstarávania (podlimitné zákazky) na predmet zákazky „Dodatok č. 8 ku ZoD č. 1/Z/2005 - Novostavba Študentského domova“ podľa zákona o verejnom obstarávaní, uverejnením Oznámenia o výsledku verejného obstarávania vo Vestníku verejného obstarávania č. 130/2013 zo dňa 04.07.2013 pod značkou 11850- VBP.

5.6 Listom zo dňa 14.03.2016 žalovaný 1./ požiadal Úrad pre verejné obstarávanie o vykonanie kontroly postupu verejného obstarávania obstarávateľa - žalobcu pri zadávaní zákazky na uskutočnenie stavebných prác po uzavretí zmluvy na predmet zákazky „Novostavba študentských domov Trnavskej univerzity v Trnave, Rybníková ulica, Trnava“.

5.7 V procese úkonov zabezpečujúcich úspešné ukončenie programového obdobia 2007 - 2013 Orgán auditu vykonal kontrolu všetkých vystavených korekcií, ktorých predmetom bola aj nezrovnalosť č. N21501333. Orgán auditu vykonal Overenie splnenia opatrení na nápravu nedostatkov zistených vládny auditom a odstránení príčin ich vzniku a zohľadnenia odporúčaní - overenie vykonané v rámci vládneho auditu č. A 822, č. K4469.

5.8 Výsledkom kontroly Orgánu auditu bolo odporúčenie Orgánu auditu žalovanému 1./ „uplatniť finančnú opravu vo výške 25% na všetky výdavky v rámci overovaného Verejného obstarávania uplatnením postupu podľa zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, ktoré sa týkajú predmetného Verejného obstarávania a Projektu s ITMS č. 26250120058.“

5.9 Na základe uvedeného odporúčania Orgánu auditu vystavil žalovaný 1./ dňa 28.02.2017 list pre žalobcu - Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/S06 zo dňa 27.02.2017, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/O07 zo dňa 28.02.2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 26250120058/Z07 zo dňa 27.02.2017. Predmetný list spolu so Správami a Žiadosťou bol žalobcovi doručený dňa 06.03.2017.

5.10 Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

5.11 Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

5.12 Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súde v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

5.13 Podľa § 7 písm. h/ SSP, správne súde nepreskúmajú rozhodnutia, opatrenia, rozkazy, nariadenia,

príkazy a pokyny, personálne rozkazy a disciplinárne rozkazy orgánov verejnej správy, ktorých preskúmanie vylučuje osobitný predpis.

5.14 Podľa § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore, rozhodnutia vydané v konaní podľa tejto časti zákona nie sú preskúmateľné správnym súdom.

5.15 Predmetom kasačného konania bolo preskúmanie uznesenia krajského súdu ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci kasačného konania kasačný súd skúmal aj povahu napadnutej správy a žiadosti. Kľúčovou otázkou sa pre kasačný súd stalo právne posúdenie možnosti súdneho prieskumu Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/S06 zo dňa 27.02.2017, Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21501333/O07 zo dňa 28.02.2017 a Žiadosti o vrátenie finančných prostriedkov č. 2625010058/Z07 zo dňa 27.02.2017, ktoré krajský súd zhodne so žalovanými považovali za nepreskúmateľné v správnom súdnictve. Túto právnu otázku presvedčivo vyriešil krajský súd, pričom najvyšší súd sa s dôvodmi jeho rozsudku v tejto časti plne stotožňuje.

5.16 Rozsah preskúmvacej činnosti súdu v správnom súdnictve je vymedzený tak, že preskúmvaniu podliehajú zásadne všetky rozhodnutia orgánov štátnej správy, ktorými sa rozhodlo o právach a povinnostiach fyzických alebo právnických osôb. Predmetom preskúmania musí byť právoplatné rozhodnutie ako výsledok určitého postupu správneho orgánu.

5.17 Vylúčenie postupu správnych orgánov, ktorým neboli priamo dotknuté práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zo súdneho prieskumu súvisí s tým, že bez priamej spojitosti by došlo k neprímeranému rozšíreniu možnosti napádať postupy správnych orgánov v správnom súdnictve.

5.18 Správne súdnictvo je založené na princípe generálnej klauzuly, s výnimkou tých, ktoré zákon výslovne z prieskumu vylučuje. Rozsah právomocí pri preskúmaní správnych rozhodnutí je teda obmedzený negatívnou enumeráciou rozhodnutí, ktoré správne súdy nepreskúmvajú. Rozhodnutia, ktoré správne súdy nepreskúmvajú, sú vymedzené v ustanovení § 7 SSP. Predmetné ustanovenie v písmene a/ až h/ obsahuje taxatívny výpočet konkrétnych druhov rozhodnutí, ktoré sú vylúčené zo súdneho prieskumu.

5.19 Kasačný súd konštatuje, že v prejednávanej veci sa jedná o konanie podľa druhej časti zákona o pomoci a podpore, keďže predmetom preskúmvanej veci je eventuálne vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov v sume celkom 516.080,74 € s poukazom na porušenie podmienok Zmluvy o NFP, ktoré mali byť zistené opätovnou administratívnou kontrolou verejného obstarávateľa.

5.20 Kasačný súd dáva v prvom rade do pozornosti citované ustanovenie § 14 ods. 18 zákona o pomoci a podpore, z ktorého jednoznačne vyplýva, že rozhodnutia vydané v konaní podľa druhej časti tohto zákona nie sú preskúmateľné súdom. Predmetné ustanovenie ešte podporne odkazuje na ustanovenie § 7 písm. h/ SSP. Kasačný súd ďalej uvádza nasledovné: Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym názorom krajského súdu, a teda, že správa a žiadosť ako také nepodliehajú súdnemu prieskumu v správnom súdnictve, pretože sami o sebe nepredstavujú zásah do práva a právom chránených záujmov kontrolovaného subjektu. V tomto smere kasačný súd poukazuje na opakované vyjadrenia žalovaného 1./ a 2./ o predčasnom podaní žaloby v čase vypracovania a odoslania správy a žiadosti, pretože ku dňu podania žaloby neexistuje právoplatné správne rozhodnutie o vrátení finančných prostriedkov podľa § 27a ods. 5 zákona o pomoci a podpore. Povinnosť žalobcu vrátiť finančné prostriedky vznikne až na základe takého právoplatného rozhodnutia, ktoré už bude spôsobilé zasiahnuť do subjektívnych práv sťažovateľa, a až vtedy bude preskúmateľné v rámci správneho súdnictva.

5.21 Vychádzajúc z predmetných citovaných ustanovení má kasačný súd za to, že predmetnú správu a žiadosť je možné považovať za podkladové rozhodnutie, ktoré má predbežnú povahu vzhľadom na postup upravený v § 27a zákona o pomoci a podpore.

5.22 Kasačný súd zdôrazňuje, že v prípade, ak na základe podanej žiadosti žalobca nevráti poskytnuté

finančné prostriedky, následne žalovaný 1./ v zmysle zákona začne správne konanie, výsledkom ktorého bude rozhodnutie o uložení povinnosti vrátiť finančné prostriedky, ktoré bude po vyčerpaní opravného prostriedku v zmysle zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) podliehať súdnemu prieskumu správnym súdom, a ktoré bude aj materiálne vykonateľné. Rovnako vo vzťahu k prípadnej povinnosti vrátiť jeden a pol násobok sumy uvedenej vo výzve, ktorú môže uložiť iba žalovaný 1./ vydaním rozhodnutia, a až toto rozhodnutie môže byť následne preskúmané, či nezasiahlo do práv sťažovateľky. Uvedený záver je podporený aj novšou judikatúrou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. sp. zn. 1Sžf/87/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 1Sžf/95/2015 zo 14. februára 2017, sp. zn. 4Sžf/56/2015 z 8. júna 2016).

5.23 Na základe všetkých vyššie citovaných zákonných ustanovení a právnych argumentov dospel kasačný súd k záveru, že napadnuté rozhodnutie nespadá do právomoci súdov, a teda nie je preskúmateľné súdom.

5.24 Žalobca sa v kasačnej sťažnosti domáhal priznania odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Kasačný súd rozhodol, že kasačnej sťažnosti neprizná odkladný účinok vzhľadom k tomu, že správa ani žiadost' nie sú spôsobilé spôsobiť žalobcovi závažnú ujmu, nakoľko nemôžu zasiahnuť do práv a právom chránených záujmov tak, ako už vyššie konštatoval kasačný súd. Vo svetle uvedeného kasačný súd návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti v zmysle ustanovenia § 447 ods. 2 SSP v spojení s ustanovením § 188 SSP zamietol.

5.25 Po preskúmaní podanej kasačnej sťažnosti kasačný súd konštatuje, že s právnymi námietkami žalobcu sa krajský súd v rozhodnutí riadne vysporiadal a neopomenul žiadnu spornú otázku, riešenie ktorej by zostalo na kasačnom súde, v dôsledku čoho krajský súd správne právne posúdil predmetnú vec a neporušil práva žalobcu na spravodlivý proces. Ďalšie námietky uvedené v kasačnej sťažnosti vyhodnotil najvyšší súd ako bezpredmetné a nespôsobilé spochybníť vecnú správnosť rozhodnutia. Z uvedeného dôvodu kasačnú sťažnosť podľa § 461 SSP ako nedôvodnú zamietol.

6.

6.1 O náhrade trov kasačného konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, že žalobcovi, ktorý v tomto konaní nemal úspech, ich náhradu nepriznal (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 167 ods. 1 SSP), a zároveň ich nepriznal ani žalovanému, lebo to nemožno spravodlivo požadovať (§ 467 ods. 1 SSP a analogicky podľa § 168 SSP).

6.2 Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednohlasne (§ 3 ods. 9 veta tretia zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu n i e j e prípustný opravný prostriedok.